

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Birleşim
24 Kasım 1995, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa:
I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin, "24 Kasım Öğretmenler Günü" ile ilgili gündem dışı konuşması.	803-812
2. UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Zeki Serter'in, "24 Kasım Öğretmenler Günü" ile ilgili gündem dışı konuşması.	813-816
3. CTP Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün, "24 Kasım Öğretmenler Günü" ile ilgili gündem dışı konuşması.	816-819
- İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Adaoğlu'nun ilgili yanıtı.	820-828
4. TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin, "Genelde Narenciye ve Özelde Yayla Köyünün Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşması.	829-845
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özkan Murat'ın ilgili yanıtı.	845-851
- Sayın İbrahim Koreli'nin açıklayıcı yanıtı.	851-857

-002-

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.35

BAŞKAN - Başkan Vekili Olgun PAŞALAR
KATİP - Vasfi CANDAN

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, III'üncü Dönem, 3'üncü Yaşama Yılı'nın, 16'ncı Birleşimini açıyorum. Ad okunmak sureti ile yoklama yapılacaktır. Okur musunuz lütfen?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan.

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Sayın milletvekilleri; şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Birinci madde Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecektir, daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

4 gündem dışı konuşma istemi vardır. Bu nedenle 4 konuşmacıya konuşma hakkı verebilmek için onayınıza sunmak durumundayım. 4'üncü konuşmacının da gündem dışı konuşmasını yapabilmesi için oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - 4'üncü kimdir Sayın Başkan?

BAŞKAN - Sayın Genel Başkanınız.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) , Bizim?

BAŞKAN - Evet. Kabul edenler?...Kabul etmeyenler?.... Çekimser?.. Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Birinci gündem dışı konuşma istemi; Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin "24 Kasım Öğretmenler Günü " nedeni ile gündem dışı konuşma istemidir. İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KATİP -

21 Kasım 1995

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

24 Kasım 1995 tarihinde yapılacak Meclis Birleşiminde "24 Kasım Öğretmenler Günü" nedeniyle gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. Gereğini saygılarımla rica ederim.

Hüseyin ANGOLEMLİ
TKP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Angolemlî.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 24 Kasım Öğretmenler Günü nedeni ile tüm öğretmenlerimizin...

BAŞKAN - Lütfen sayın milletvekilleri yerlerimize oturalım.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu gününü kutlarım ve kendilerine haklarını korumak için, yeni haklar almak için verdikleri örgütlü mücadelelerinde de başarılar dilerim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; böyle günlerde ilgili kesimin sorunlarını, kaba çizgileri ile ortaya koymak ve yetkilileri, ilgilileri uyarmak gerekmektedir. Ben de bugün bu nedenle bu konuşmayı aldım ve özet olarak öğretmeni ve ona ilişkin eğitimi, çünkü birbirinden kopmayan iki kavram. Bu konularda var olan sorunları kısaca dile getirmek isterim.

Öğretmenlerimiz, toplumumuzun mücadele tarihine damgasını vurmuş bir kesimdir. Kimse bunu inkâr edemez. Öğretmenlerimiz, yine sivil toplumun gereklerinden olan örgütlü mücadelenin öncülüğünü yapmışlardır. Ve en önemlisi, öğretmenlerin, yarınlarımızın temellerini atan, temellerini kuran ustalar olduğudur. Bu böyle olunca, öğretmenimizin toplum içindeki yeri, diğer kesimlere oranla daha da bir ayırt edilebilir ve farklılık göstermektedir. Bugün bu açıdan baktığımızda, öğretmenlerimiz, özellikle son iki yılda büyük bir huzursuzluk içerisinde dirler. Halbuki, en çok huzura ihtiyacı olan, çünkü toplumun geleceğini şekillendiren bu kesim en çok huzura ihtiyacı olması gerekir düşüncesindeyim, ki öyledir de. Öyle olması gerekir.

Bu huzur, bugün öğretmenlerimizde yoktur. Özellikle son iki yılda öğretmenlerimiz huzursuz edilmişlerdir ve sizi temin ederim ki bu Hükümet, bu koalisyonun bitmesine de en çok sevinen kesimdir. Çünkü bu koalisyonun, Demokrat Parti - Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyonunun öğretmenler üzerinde yarattığı huzursuzluk, öğretmenlerimizi artık bunların gitmesi ve bizi huzura kavuşturacak...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - TKP'nin gelmesi.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bir yönetimin gelmesini özlemektedirler.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Haydi gelin kuralım, üçlü kuralım.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yedin helvalsını bu koalisyonun da kurtuldun.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Bağırdın çağırdın...

BAŞKAN - Lütfen efendim, konuşmacıya müdahale etmeyin.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bağırıp çağırdınız, çekip gittik.

BAŞKAN - Sayın Civa; lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Daha Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Senin isteğine kulak verdik ve çekip gittik.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Daha sabahleyin, öğretmen sendikalarının kamuoyuna yaptığı açıklamaları dinledim ve bu sendikaların her ikisi birden bugünkü durumdan memnun olmadıklarını, kazanılmış haklarına yönetimin saldırıda bulunduğunu dile getirmişlerdir. Bu gerçektir ve ortadadır.

Değerli milletvekilleri; yine bu son iki yılda, öğretmenin saygınlığı büyük zarar görmüştür. Çünkü özellikle Eğitim Bakanı, öğretmenlerin örgütleri ile istişareden kaçınmış, öğretmen sendikalarını atlamıştır.

Bu nedenle ortaya çıkan sorunları da çözmekte güçlük çekmiştir. Ama dönüp suçu hep öğretmene yüklemiştir ve öğretmenle veliyi sık sık karşı karşıya getirmiş ve öğretmenin saygınlığına büyük zarar vermiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öğretmenle veliyi karşı karşıya getirmek bir yana, öğretmeni öğretmene kırdır-
mıştır. Nasıl yapmıştır? Sık sık ortaya çıkan sorunlarda sendikayı kaale almayarak tek tek öğretmenleri, zaman zaman da kitle halinde öğretmenleri toplayıp sendikalarından habersiz öğretmeni yönlendirmeye çalışmıştır. Bu sendikal haklara yapılan en büyük saldırıdır. Bu olayları maalesef üzümlere yaşadık. Öğretmene de yaşattık. Öyle bir dönem yaşattık ki öğretmenimiz konuşmaktan, fikirlerini beyan etmekten vazgeçmiş, çünkü sindirilmiştir. Çünkü öyle bir dönem yaşadık ki öğretmenlerin bir kısmının basına demeç verdiği için hakkında soruşturma açılmıştır. Daha dün, daha dün...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yasaktır Sayın Angolemliler. Yasalarına göre basına demeç veremezler.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Civa...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sen gel Eğitim Bakanı yapalım Koalisyonda...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Civa, size her zaman ikaz ederim. Sizin uzmanlık dalınız banka, kredi işleridir.

BAŞKAN - Sayın Angolemliler, lütfen karşılıklı konuşma şeklinde olmasın efendim lütfen.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Senin uzmanlık dalın nedir? Kıbrıs Paraları?

BAŞKAN - Sayın Civa, müdahale etmeyin.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Angolemlî matematikçidir Civa.

BAŞKAN - Devam edin efendim, devam edin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ederim Sayın Başkan, yalnız Sayın Civa herhalde Öğretmenler Günü nedeniyle öğretmenlerini hatırladı. Bizi de bir öğretmen olarak gördüğü için saygı iletiyor.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Severim seni çok. Öğretmen olarak çok severim seni.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; her ne olursa olsun bu çağda bir kimsenin hele hele bir öğretmenin düşüncelerini beyan etmesini yasaklamak değil, teşvik etmek gerekir. Biz bu inançtayız. Ama maalesef bu son iki yılda tasvip etmediğimiz öğretmen üzerindeki sindirme olaylarına tanık olduk. Daha geçenlerde öğretmen camiasında ve toplumda büyük üzüntü yaratan, okullara dağıtılan pornotik teksirler konusunda...

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Erotik.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Erotik teksirler konusunda hemen ilk olarak öğretmen suçlanmış. Eğitim Bakanı hemen öğretmeni suçlu görmeye çabalamış. Bazı öğretmenler görevlerinden alınmış ve o öğretmenler kendi kendilerini bile müdafa edecek, topluma birşeyler söylemek arzusunu hissettiler. Ama geçmişte yaşanan baskılar nedeniyle konuşmaktan vazgeçmişlerdir. Bunu anlatmamın nedeni, öğretmen üzerinde yapılan baskıların ne ölçülere geldiğini ifade etmek içindir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Ülkeye demokrasi son iki yılda geldi.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, Sayın Salih Usar, Demokrasi senin için geldi herhalde. Ama hepimize lüzumludur.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Yok herkese geldi.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - E, nasıl geldi? Bu anlattıklarımız gerçek değil midir?

BAŞKAN - Evet devam edin efendim. Devam edin lütfen.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Demokrasiden bu kadar anlan sen Angolemlî. Tarif et sen anladığın demokrasiyi de biz de öğrensek.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sendikayı kaale almamak, biz yaparız ve olur. Veyahut ben yaptım ve oldu düşüncesi ile hiçbir yere varılmaz. Hele hele eğitimde öğretmeni bir kenara bırakıp hiçbir istişare yapmadan eğitimde yeniden yapılanmaya yönelmek imkânsızdır ve olamaz. Yenilense, yenilense, veyahut yeniden yapılanma dense de yapılanlar yüzeysel

kalır. İşte merkezileştirme örneği. Ben yaptım oldu zihniyeti ile hareket ederek...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Yani bu da doğru değil?

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - Karşı mısın buna? Sayın Angolemliler, karşı mısın buna?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Birçok öğretmen ve köylümüz rahatsız edilmiştir. Merkezileşme konusu önemlidir. Ama bunu yaşama geçirirken gerekli altyapıları birlikte öğretmen kuruluşları ile de gerekli istişareyi yapmak gerekir. Orada Sayın Bakan etrafına seçtiği üst kademe yöneticisi diye seçtiği ve yerleştirdiği kişilerle birlikte tek başlarına eğitim konusunda kimse bir yere varamaz. Ve bu son iki yılda tanık olduğumuz da budur. Bir Eğitim Bakanı etrafında kendi yandaşlarından atadığı ve sonra da durmadan değiştirdiği, başarısızdır diye değiştirdiği, emekliye ayırdığı insanlarla ülkemizin geleceğinde oynadılar. Ve bu ülkeye çok büyük de zarar verdiler Sayın Başkan, sayın milletvekilleri.

Şimdi değerli arkadaşlar...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Öğretmenler gününde biraz güzel birşeyler söyle. Her gün aynı şeyleri zaten var iki sene dinledik. Biraz güzel birşey söyle bize. Hep karamsarlık, hep karamsarlık.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar; bugün yaptım, oldu zihniyeti ile gide gide artık memleketimizi paralı eğitimle karşı karşıya getirdiler. Fırsat eşitliği yaratacağım diye diye fırsat eşitsizliğini körüklediler.

Artık bugün ülkemizde anaokulundan üniversiteye kadar eğitim paralı yapılmıştır. İlk kez olarak bu ülkede ilkokullarda kitaplar parayla satılmıştır. 500,000 Türk Lirasına kadar varan kitaplar söylendiğinde, sorulduğunda, e, 500,000 lira da para mı denmiştir. Ama 500,000 lira bugün bir kesim için para olmayabilir ama, çok insanlarımız için de 500,000 liranın bir değeri vardır. Üniversitelerde ise doksan milyonlara varan ücretler istenmiştir, harçlar istenmiştir. Öğrencilerine ortaokuldan itibaren lisan öğrenmeleri için var olan Maarif Kolejleri sınav mazaret gösterilip kaldırıldı ama yerine sağlıklı bir yapı getirilmediği için hemen özel sektör fırladı, öne çıktı ve bugün parası olanlar Doğu Akdeniz'de, Yakındoğu'da ve diğer okullarda paralarıyla varsa eğer Maarif Koleji seviyesinde öğrenim görmeye olanak buldular. Ama nice insanlarımız çocuklarını okutmak istedi ama mali güçleri yetmediği için bu özel okullardan yararlanamadı. Bir okul, bir özek sektör bir gecede okul binaları kaldırır. Bu Hükümet, bu devlet kendi evlâtlarına maalesef okumak istediği alanda olanak yaratamadı ve sonuç ortadadır. Bütün ortaokullarımız bugün Maarif Koleji yapılmış. Tabelası olabilir ama içeriği Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hiç bir zaman da doyurucu değildir.

BAŞKAN - Sayın Angolemliler, toparlar mısınız lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Toparlıyorum.

Kısacası, sosyal devlet anlayışıyla da bağdaşmayan paralı eğitim ülkemize gelip bu DP-CTP Koalisyonu döneminde yerleşmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerimin başında da söyledim. Bugün kaba çizgileriyle var olan sorunlarımızı ortaya sergilemek istedim. Son olarak öğretmenlere ilişkin olarak bazı yetkilileri uyararak isterim. Öğretmenler arasında sık sık terfi olayları gündeme gelmektedir. Ben de bir öğretmenim ve benim fiilen öğretmenlik yaptığım zamanlarda tanık oldum ki bu konularda kesinlikle partizanlık yapılmaktadır. Şimdi partizanlık zaten ülkemizin her tarafını sarmıştır. ama konu öğretmen olunca dikkat etmek gerekir. Çünkü objektif olarak yapılmayan terfilerden mağdur olan öğretmenler büyük bir huzursuzluğa girer, onu gören diğerleri de madem başarılı olmak, kıdemli olmak bir işe yaramaz, önemli olan yandaş bulmaktır der, onlar da huzursuzluğa girer ve sonuçta eğitimimiz zarar görür. Geleceğimiz zarar görür. Hiç olmazsa bu konuda gözleri partizanlıkla bürünmüş kişilere seslenmek isterim, bu konuda hiç olmazsa kendi evlâtlarınızı ve kendi geleceğinizi düşününüz, öğretmenlerin terfilerini, hele hele bugünlerde gündemde olan terfilerinin verilmesinde objektif olmaya, bir öğretmenin kıdemine, çalıştığı yıllarına, başarısına bir bütün olarak bakmaya özen gösterelim, aksi takdirde eğitimimize bir darbe daha vurmuş oluruz. Bugün bu konuda öğretmenlerimiz beklenti içerisindedir. Bu uyarıyı da burdan yapmış olayım ve yeni gelecek olan Hükümete de öğretmene ve eğitime bakış açısında çok dikkatli olması gerekir ve unutmaması gereken bir husus da vardır ki, eğitim konusunda mutlaka öğretmenle istişare şarttır. Öğretmenle istişare yapılmadan eğitimde hiç bir yapılanmaya gidilemez. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Angolemlî.
İkinci gündem dışı konuşma istemi Ulusal Birlik Partisi
Lefkoşa Milletvekili Sayın Vehbi Zeki Serter'in, "24 Kasım
Öğretmenler Günü" ile ilgili gündem dışı konuşma istemidir.
İstem yazısını okur musunuz?

KÂTİP -

23 Kasım 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisinin, 24 Kasım 1995 tarihli
birleşiminde "24 Kasım Öğretmenler Günü" konulu gündem
dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca, olurlarını
saygılarımla arz ederim.

Dr. Vehbi Zeki SERTER
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Serter.

VEHBİ ZEKİ SERTER (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bugün 24 Kasım, eşsiz devlet adamı büyük kurtarıcı ve inkilâpçı Atatürk'ün , Başöğretmenliği kabul ettiği gündür. Bugün saygın, sevgi dolu, onurlu öğretmenlerimizin günüdür. Başöğretmen Atatürk, öğretmenler için; "milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır. Dünyanın her tarafında öğretmenler insan topluluğunun en fedakâr ve saygıdeğer unsurlarıdır" demiştir. Devletimizin sağlıklı ve doğru yönde gelişmesi, bilgi toplumunun seyircisi olma yerine , üretici bir üyesi haline gelmesi, her yeniliğin benimsenmesi sosyal ihtiyaçlarımıza, bilime, akla ve tekniğe dayalı ulusal, çağdaş, demokratik ve lâik bir eğitimin uygulanması ile olasıdır. Herşeyin öğretmenin elinde, zihninde ve gönlünde olduğunu burada hatırlatmak isterim. Bu nedenle öğretmenler herşeye lâyıktır. Onlar için ne yapılırsa azdır. Günümüzde büyük gelişme yapmış ülkelerin bu gelişmeyi eğitimle sağladıkları, bunun için eğitime büyük yatırımlar yaptıkları bilinmektedir. Gelişme ve ilerlemeye bu kadar büyük katkısı beklenen eğitimin, etkinlik ve verimliliğinin artırılması öğretmenle yakından ilişkilidir.

Eğitim, bireyleri ve toplumları buldukları sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyden daha iyi, daha olumlu bir düzeye götürebilecek bir araçtır. Bu nedenle nasıl bireyler ve nasıl bir toplum istiyoruz sorusunun yanıtlanması gerekir.

Toplumun sürekli değiştiği ve yenilendiği dikkate alınarak eğitimin de aynı seyir içinde değişmesine ve yenilenmesine olanak sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben bugünkü konuşmamda öğretmenler günü nedeniyle son yıllarda eğitimde yaşanan olumsuzluklardan bahsederek tartışma açma düşüncesinde değilim. Öğretmenler günü nedeniyle öğrencilerimize kazandırmayı düşündüğüm bazı davranışlar ve genelde eğitim yapısında yapılmasını önereceğim bir-iki konu üzerinde kısaca durmak istiyorum.

Öğrencilerimizi sevdirmeye, isteklendirmeye, birlikte öğrenmeye, düşünmesini düşünmeye, öğrenmesini öğrenmeye, anlamaya, kavramaya, analiz ve sentez yapmaya, anahtar bilgi ve becerileri kazanmaya, kişilikli ve bilinçli olmaya, yurdunu ve ulusunu sevmeye, başarıyı aramaya, öğrenciyi merkez yapmaya, hayatın gerçeğine yönelmeye, hür ve bilimsel düşünmeye, çağdaşlığa, demokratikliğe, insanlığa değer ve öncelik vermeye yöneltmeliyiz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti eğitiminin bugün karşılaştığı sorunlar arasında verimlilik, girişimcilik gibi çeşitli sorunları vardır. Bu sorunlar günümüz ekonomik modeline uyum sağlayamamaktan kaynaklanmaktadır. Günümüzde eğitimin, amaç, yapı ve süreç bakımından çağdaş olması yanında verimli olması da amaçlanmaktadır.

Eğitim ve öğretimin en önemli ögesi olan öğretmenin atanması, ücreti, yer değişmesi ve yükselmesi verimlilik ilkesine göre düzenlenmiş değildir.

Öğretmenin çalışkanlığı, girişimciliği, üretimi ve verimliliği ücretine, nakline ve yükselmesine belli kriterler ölçüsünde etki etmemektedir.

Bu durum, öğretmenler arasında testiyi dolu götürenin de, boş götürenin de aynı olduğu söyleminin gelişmesine yol açmıştır. Halen öğretmen maaşları kıdeme göre artmakta, bu artışla verimlilik kriteri ölçüt olmamaktadır. Verimliliğin kriter olarak alınması, öğretmeni çalışmaya ve üretmeye yönlerecektir. Öğretmen, çalışması, üretmesi ve verimliliğinin, ücretinde, naklinde ve yükselmesinde etken olacağı bilincine vardiırılmalıdır.

Verimlilik ilkesinin uygulanması için tarafsız bir denetleme ve değerlendirme kurulunun oluşturulması kaçınılmazdır. Öğretmen değerlendirilmesi için çağdaş uygulama yöntemleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti eğitiminde mutlaka uygulanmalıdır.

Öğretmen Sendikalarımızın 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle yayınlamış oldukları bildirilerin iyice okunması ve de değerlendirilmesi gerekir. Öğretmeni temsil eden ilgili sendikalarla iyi bir diyalog içine girilmesi, hem öğretmenlerimiz, hem de eğitimimiz açısından büyük yarar sağlayacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs'ta varoluş ve özgürlük mücadelemizde eğitim kurumumuzun ve öğretmenlerimizin önemini yadsıyamayız. Büyük Önder Atatürk'ün bağımsızlık ve egemenlik düşünceleri öğretmenlerimiz için bu uğraşta ilham kaynağı olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Kıbrıs Türkü, Adada bağımsızlık ve kalıcılık idealini bugüne kadar öğretmenlerle nesilden nesile taşımıştır. Öğretmenler Gününde verimlilik ve girişimcilik ilkelerinin eğitimde yapılacak yeni çalışmalarla hayata geçirileceği ümidiyle Öğretmenler Gününü kutlar, Ulusal Kıbrıs Davamız uğruna şehitlik mertebesine erişen öğretmenlerimizin aziz ruhları önünde huşu ile eğilir, hepimize sevgi ve saygılarımı sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Serter.

Üçüncü gündem dışı konuşma istemi Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı ve Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür'ün "24 Kasım Öğretmenler Günü" ile ilgili istemiş olduğu gündem dışı konuşma istemidir. İstem yazısını okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

24 Kasım 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisinin bugünkü Birleşiminde "24 Kasım Öğretmenler Günü" konulu gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca gereğini saygılarımla arz ederim.

Özker Özgür
CTP Genel Başkanı
ve
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özgür.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milli Eğitim Bakanımız Sayın Mehmet Ali Talât, 24 Kasım Öğretmenler Günü nedeniyle düzenlenen törenlere katılmaktadır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
Öğretmenleriyle beraberdir.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Öğretmenleriyle beraberdir. Öğretmenler ordusuyla birlikte. O nedenle Mecliste bulunamadı ve gün nedeniyle kendisinin konuşması sözkonusuydu. Fakat söylediğim nedenden ötürü bugün Mecliste yoktur. Eski bir öğretmen olarak Cumhuriyetçi Türk Partisi Grubu adına ben bir kaç söz söylemek istiyorum.

Doğrudur. 24 Kasım Öğretmenler Gününü öğretmen temsilcilerinin yakındığı koşullarda kutluyoruz. Öğretmen sendikaları yayınladıkları bildirilerde eğitim ve öğretmenlik mesleği hakkında birtakım kaygılar dile getirmektedirler ve sadece 24 Kasım'larda bizi anımsamayın, sadece 24 Kasım'larda bize övgüler düzmeyin diyor öğretmenler. Bunlar doğru. Yani bunlar öğretmen temsilcilerinin dile getirdikleri şeyler. Fakat böyle bir günü politik yatırım günü olarak kullanmak lazım. Yani Sayın Angolemlî'nin yaklaşımını beğenmediğimi açık yüreklilikle söylemek istiyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Gördün mü oğlum Angolemlî?

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Böyle bir günde politik yatırım yapılmaz. Önemli bir gündür. Çok sevdiğim bir arkadaşımıdır. Eski öğretmendir o da benim gibi, meslektaşımıdır. Ama böyle bir günde...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Hem de iyi bir öğretmen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden) - Yerini düşürmemek lazım yani.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Elbette iyi bir öğretmendi. Ama böyle bir günde politik yatırıma yönelmemek lazım.

Değerli milletvekilleri;...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hade Angolemlî, bir kere bu taş sana.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) -
Neyse Sayın Hocaya göre yatırımdır. Bana göre de gerçeklerdir. Rahatsız olması da normaldir. Çünkü...

BAŞKAN - Yanıt hakkı isterseniz veririm Sayın Angolemlî.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Çünkü Hükümetin başındaydılar. Öyleydi ama ne yapalım? Yani ben öğretmen kuruluşlarının dile getirdiğini burda tekrar dile getirdim.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla) - Evet, sayın milletvekilleri; hepimizin bildiği gibi bilgi çağını yaşıyoruz ve 21'inci yüzyıla 5 yıl kalmıştır. Toplum olarak çağın gerisinde kalmayacaksak, çağa ayak uyduracak bireyi yetiştirmek zorundayız. Bu nedenledir ki eğitim sistemini yeniden ele almak ve reforme etmek kaçınılmazdı. Eski sistem öğretmen, politika ve program merkezi idi. Yani öğrenci eski sistemde arka plânda kalıyordu. Öğretmen politika ve program merkezi sistemde, öğrenci arka plânda kalıyordu. Oysa öğrenciyi esas alan, onun istem ve yeteneklerini ön plâna çıkararak sisteme yönelmekte biz toplum olarak geç bile kaldık. Fakat DP-CTP koalisyonu döneminde başlangıç yapılmıştır. Start verilmiştir. Yani yeni sisteme girilmiş bulunmaktadır. Bizi 21'inci yüzyıla taşıyacak yeni kuşakları nasıl yetiştireceğimizi toplum olarak birlikte düşünmeliyiz. Bu iş yalnız Eğitim Bakanlığının işi değildir. Eğitim işi, eğitim olayı bütün kesimleri ilgilendiren bir olaydır. O nedenle konuya toplum olarak eğilmek zorundayız. Ve yeni sisteme hepimizin katkısı olmalıdır. Sistemi okulda uygulayacak olan öğretmendir. Fakat çocuk ailenin ve toplumun malı olduğuna göre çocuk okuldan çıktıktan sonra evde anne babaya da görev düşmektedir. Bu nedenle öğretmen ve ebeveyn diyalogu son derece önemlidir.

Değerli milletvekilleri; öğretmen huzurlu bir ortamda başarılı olabilir. Politikacılar olarak, Hükümetler olarak gelir gideriz. Hükümetler gelip geçicidir, fakat okul, öğretmen, öğrenci hep ordadır. Çağdaş ve kalıcı sistemleri birlikte oluşturup yerleştirmek zorundayız, kalıcı kılmak zorundayız. Öğretmeni huzurlu bir ortama başka türlü kavuşturamayız. 15 yıl öğretmenlik yapmış bir kişi olarak derim ki, öğretmenlik zor bir meslektir, kolay bir meslek değildir. Ve öğretmenlik özel uzmanlık ister, özel çaba ister ve özveri ister. Öğretmenin başarısı toplumun geleceği ile doğrudan ilgili olduğuna göre, öğretmenlik mesleği toplumun ve devletin özel ilgisini ister. Öğretmen; sadece 24 Kasım'da göklere çıkarılmak istenmiyoruz diyorsa, bir serzenişte bulunuyor, yakınıyor. Neden serzenişte bulunuyor? Neden yakınıyor? Demek ki, toplumsal olanaklarımızı zorlamalıyız. Bütçeden eğitime daha çok pay ayırmalıyız. İnsana yatırım en yaşamsal yatırımdır. Bunu akıldan çıkarmamalıyız ve öğretmenle diyalogumuzu hiç eksiltmemeliyiz. Öğretmeni her gün anımsayarak ona görevinde yardımcı olmalıyız.

24 Kasım Öğretmenler Günü tüm öğretmenlerimiz için kutlu olsun. Kıbrıs Türk eğitimine emeği geçmiş hayatta olan ve olmayan tüm eğitimcilerimizi sevgi ve saygı ile anıyorum. Günlerini kutluyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özgür. Sayın Adaoğlu, Hükümet adına?...

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; 24 Kasım Öğretmenler Günü özellikle bugün de diğer siyasal partideki arkadaşlarımız da olduğunca öğretmen kökenli arkadaşlarımız bugünün önemi, eğitim ile ilgili genel yaklaşımlar ve eleştiriler, bazı konular üzerine yöneldiler. Bu gayet doğaldır. Aslında son 2 yılda eğitim sorunu artı ile, eksisi ile ve dolayısıyla öğretmen açısından toplumun birinci gündemi olmuştur. Yani DP-CTP Koalisyonları, Hükümetleri döneminde eğitim sorunu toplumun birinci gündemini oluşturmuştur. Her yönü ile nasıl bir eğitim, eğitimde değişim, eğitimde yeniden yapılanma, öğretmenin çalışma düzeni, tam gün, ulusal ve evrensel eğitim bütünlüğü içerisinde yerel eğitim konusundaki yeni ders kitapları yazımı vesaire. Kısaca; DP-CTP Hükümetlerinin oluşumundan bugüne geçen son günlere kadarki zaman dilimi içerisinde gazete sayfalarına şöyle bir göz atacak olursak, eğitim konusu değişik açılardan, dediğim gibi değişik görüşlerle, yaklaşımlarla, eleştirilerle, ama bir nokta var, toplumun baş gündemini oluşturmuştur.

Elbette bu bir sebepsiz değildir. Konuyu bireylere indirgemek, hatta salt partisel gözlükle konuya yaklaşmak bence yanlıştır. Burda önemli husus eğitimde bugün içinde bulunduğumuz durum yeni arayışları, yeni değerlendirmeleri, yeni yöntemleri yani nasıl bir eğitim sistemiyle 21'inci yüzyıla ulaşacağı konusu sayın konuşmacıların, benden önce konuşmalarında belirttiği gibi, salt partisel açıdan değil, adı üzerinde ulusal eğitim, hatta bir ölçüde globalleşen yapısı içerisinde ulusal eğitim ve uluslararası değerlerle birlikte sentezleştirerek gündem haline getirilmesi lazımdır. Konuyu, Ahmet'i veya Mehmet'i salt partisel açılardan eleştirerek bir noktaya gelemeyiz. Çünkü eğitim hangi hükümet olursa olsun elbette ki bir eğitim politikası olur. Ama bu politika var olan gençlerimizin bugününü, yarınını ve dolayısıyla toplumun geleceğini çok yakından ilgilendiren bir sorundur. Öğretmenin de bu yapılaşma içerisinde rolü ve etkinliği, zaman süreci içerisinde değişmiştir. Yani kaba çizgilerle bakacak olursak 50 yıl önceki, 40 yıl önceki öğretmenin toplumsal yapı içerisindeki işlevi, 30 yıllar önce ki işlevi ve bugünkü işlevi arasında toplumsal değişim, öğretmenden beklentiler açısından farklı özellikler göstermiştir. Eğitimin yaygınlaşmadığı dönemlerde öğretmen köyün bir nevi aydın önderiydi. Kahvede gazeteyi okuyan, bilgiyi sunan.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Radyodaki haberi aktaran.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Radyodaki haberleri aktaran, köy kooperatif şirket sekreterine el uzatan. Sırasında dinsel göreviyle eğitim görevini birlikte yerine getiren bir yapılaşma içerisindeydi. 58'lerden 74'lere ise öğretmen başka bir rolü büyük ölçüde toplum kesimlerinin diğer yönleriyle birlikte ama en önemli rolü yüklenmiştir üzerine. O özgür, bir taraftan özgür düşünceyi okulda öğrencilere verirken, diğer taraftan Kıbrıs Türkünün bağımsızlık ve özgürlük savaşımının adeta her yerde önderi konumuna gelmiştir. Bu öncülüğü yapmıştır. Bu tarihsel rolü yüklenmiştir. Bir taraftan gündüz gencecik, goncacık evlatlarımızı ders verirken, diğer yandan ise geceleyin bir özgürlük mücadelesinin bir mücahidi olarak görevlerini yerine getirmiş ve her iki görevi de büyük bir özveri, büyük bir başarıyla noktalamıştır. Türkiye ile ilişkilerimiz açısından da öğretmenin rolü ve ilişkisi çok değişmiştir. Türkiye ile ilişkilerimizde bütünleşme konusu 1950'lerden özellikle başlayarak 60'lara kadar bizim kuşağın öğretmenleri, dil öğretmenleri hariç, büyük bir çoğunluğu Anavatandan gelen öğretmenlerimiz vasıtasıyla yürütülmüştür. Onlara hakikaten kuşak olarak bu kürsüden şükranlarımızı, yaşayanlara daha nice yıllar dilerken, ölenlere de rahmet dilemek hepimizin bir vicdani borcudur çünkü Türkiye ile olan kültürleşme süreci içerisindeki etkin, verimli bir köprü başı olmuşlardır. 60'lardan itibaren Kıbrıs'ta öğretmen yoğun bir, yani Kıbrıs kökenli öğretmenlerin yoğunlaştığı bir dönemdir.

Ve bugün eğitimde geldiğimiz nokta, yani dün İngilizce ve diğer yabancı dilleri yalnız Kıbrıs'taki öğretmenler orta eğitimde okuturken, ilköğretimden bahsetmiyorum. Bugün Kıbrısımızın ortaokul ve liselerinde, ilkokullarında eskiden beri sade bu vardı, Kıbrıs'ta yetişmiş, Türkiye'de yetişmiş, yahut Avrupa'da yetişmiş öğretmenlerimizin elindedir. Elbette ki bugün öğretmenin rolü ve görevi değişmiştir. Ama birşey değişmemiştir. Bu dünyanın her yerinde bu böyledir. Eğitim ister klasik yapısı, ister bugünkü yapısı ile eğitim, öğrenci, öğretmen ve aile arasındaki bir üçgenin uyumlu, tutarlı bir yapılaşması ile bir amaca ulaşır. Bu üçgen arasında, yani öğrenci, öğretmen ve aile arasındaki diyalog, uyum, amaç birliği, karşılıklı etkileşim ne kadar olumlu doğrudan olursa, eğitimin verimliliği, etkinliği, düzeyi, niteliği o kadar büyük olur ve yararlı olur. 2 yıllık hükümet döneminde olan eğitimdeki değerlendirmeyi ben bir öğretmen olarak kısaca şöyle vurguluyorum. Eğitimdeki esas odak noktası bunun altını çiziyorum ve birinci konu olarak koyuyorum. Eğitimde esas olan ne Eğitim Bakanlığıdır, esas olan, ne öğretmenlerdir. Eğitimdeki odak noktası, kilometre taşı öğrencidir. Öğrenci olduğu için öğretmenler vardır. Öğrenci olduğu için Eğitim Bakanlığı vardır ve eğitim politikaları vardır. İşte zaman zaman benim gözlemlediğim olgu şudur. Zaman zaman araçlar amaç yerine geçiyor, amaçlar araç yerine geçiyor. Çünkü öğrenci kesimi ve öğrenci ile ilgili Okul Aile Birlikleri bugün bir örgütlenme çabası içerisindedirler. Ama bu örgütlenme diğer eğitim ile ilgili diğer kurumlarda olduğu kadar yoğun değildir, etkin değildir. İşte bu etkinlik oranı yükseldiği sürece eğitimdeki öğrenci, aile ve öğretmen arasında çıkabilecek sıkıntılarda Okul Aile Birliklerinin büyük rolü olacaktır. Yani diyebilecektir diğer kesimlere, dur bakalım, burda esas olan amaç benim öğrencimdir, onun kaliteli yetişmesidir, onun geleceğidir, onun nitelikli bir düzeye getirilmesi konusudur. O halde hiçbir kesim bu amacı saptayarak kendi araç durumunda olan pozisyonlarını amaç durumuna getirmemesi lazımdır.

Bugün gözlemlediğimiz sıkıntı nedir? Elbette ki toplumsal öğretmenin az önce vurguladığım gibi rolü, nasıl tarihsel akış içerisinde toplum içindeki yeri, fonksiyonu, görevi toplumun oncan beklentileri, bunları çok kalın çizgilerle söyledim. Gün geldi öğretmen aynı zamanda bir okulun, bir spor kulübünün antrenörüydü de. Gün geldi öğretmen bir tiyatro eserinin rejisörüydü de. Yani sanat dallarını daha açmadım aydın olarak öğretmenin rolü ve fonksiyonu bakımından. Ama bugünkü konu nedir? Bugünkü konu, eğitimde birtakım değişim aslında bugün geldiğimiz nokta, eğitim konusu değildir. Bizim vurguladığımız husus, devletimiz bütün örgütleri ile yeniden yapılanma noktasına gelmiştir. Bunu bir kere bütün siyasal partiler tahmin ediyorum kabulleniyor. Ama bu yeniden yapılanmanın nasıl, ne şekilde, hangi yöntemle, nasıl bir örgütlenme ile, amaca ulaşmadaki ilgili örgüt birimleri arasındaki uyum veyahut birlik ve diğer sendikalar veyahut meslek kuruluşları veyahut toplumun katılımcılığı açısından yapılaşma konusunu, yani toplumsal bir uzlaşmaya tüm toplumsal katmanlar arasında toplumsal bir uzlaşma ile devletimizi daha da çağdaşlaştırmak, daha etkinleştirmek, daha çok insanımızın mutluluğuna, esenliğine, refahına giden yolda örgütlemek tahmin ederim esas ana tamamıdır. Eğitim işte onun bir parçasıdır. Çünkü eğitim insana olumlu davranışlar yaratan bir yatırım alanıdır. Eğitim sosyal değerleri, ulusal değerleri, uluslararası değerleri çocuğa aktaran bir yapılaşmadır. Eğitim aynı zamanda ekonomik kalkınmanın da bir dinamosudur. Bütün bu gerçeklikler içerisinde eğitimde yapılan yeni alış değişimler konusundaki hususlar, elbette ki toplumda değişik sesleri ortaya çıkaracaktır.

Bu seslerden gocunmamak lazımdı. Yeter ki bu sesler, bu eleştiriler, bu sorgulamalar, bu değerlendirmeler konusunda ciddi bir platformda, hatta partilerin iktidarda veya muhalefette oluşunu dikkate almayan bu çocuklar bizim çocuğumuz bilinci içerisindeyiz, öyle anlayış içerisindeyim ben bütün partilerimizde. Bu konuda bir uzlaşma ile bir noktaya gelmemiz lazımdır. Çünkü değişim ve yeniden yapılanma elbette ki devletin yapılaşmasında genelde lazımdır ama önce bu değişim herşeyin özü olan, devletin varlığının da gerekçesi olan insan yapısında olması lazımdır. Nasıl bir insan, nasıl bir toplum, 21'inci yüzyıla giderken nasıl bir devlet yapısı konusunda bugün uzlaşmamız lazımdır. Çünkü vardığımız noktalar, toplumdaki vardığımız sorunlar bana göre gerek bireyselliği gerek partilerin boyutlarını büyük ölçüde aşmıştır. Bu memlekete bizim olduğuna göre bu konuda hakikaten hiçbir parti siyasal avantaj veya dezavantaj düşünmeden, hele eğitimde bu hiç olmaması lazımdır. Bunu tartışacağız, sorgulayacağız ve değerlendireceğiz. Son iki yılda bu tartışma platformu artısıyla eksisiyle ben demiyorum tümü doğru, tümü yanlıştır, toplumun gündemindedir. Ama ne var ki henüz daha toplumda bu konuda sağlıklı bir bütünleşme ve sentez oluşmamıştır. Ama en azından bu konunun gündeme gelmesi ve tartışılabilir olması demokratik bir platform içerisinde bugünlerimiz için de, yarınlarımız için de bu sancının arkasında sağlıklı bir çocuğun dünyaya gelişinin ben müjdecisi olarak görürüm. Ve elbette ki sağlıklı bu çocuğun yetişmesinde öğretmenimizin rolü büyüktür. Ona olan saygımız büyüktür çünkü öğretmen bir insan mimarıdır. Bir insan mühendisidir, alışılan deyişlerin dışında ve bu dönem içerisinde öğretmenin ders saatlerinin çalışması konusunda hükümetlerimiz olumlu adımlar atmıştır. Ama neyi tartışacağız?

Şunu tartışacağız? Sorunlar vardır. Eğitimdeki zamanlamamız yeterli midir? Yani 116 gün eğitim veren bir zaman dilimi bugün çağı yakalamamızda, bugün ortalama okullarımızda özellikle orta eğitimde 116 gün eğitim verilmektedir. Bu konuyu daha geniş boyutlara nasıl getireceğiz? Zaman en kıymetli bir gerçekliktir. Nasıl getireceğiz? Bunu getirirken öğretmenin rolünü ve özlük haklarını nasıl dengeleyeceğiz? Bunlar çok önemli sorunlar olarak vardır çünkü dünyanın hiçbir ülkesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde olduğunca 100 günü aşkın bir eğitim takvimlemesi yoktur. Bu çok ciddi bir sorundur. Tabii 100 günü esas aldın mı, çalışma süreleri de 5 gün olduğunda günlük ders saatleri genellikle 7 saate geliyor tek eğitimde. Düşünebilir misiniz ki 12-15 çağında, yani yeni yetmelik çağında, ergenlik çağında yahut eski bir deyişle buluş çağında bulunan bu devrede bir çocuk sabahın 8'inden saat 13'lere kadar mevcut araç gereç sıkıntımız içerisinde, gerek psikolojik dikkat yoğunlaştırması oriyantasyon, gerek fizyolojik açlık güdüsünü aşip o dersleri aynı yoğunlukla, aynı dikkatle, aynı performansla takip edebiliyor mu? Bir. Tartışılması gereken bir husustur. İkincisi, Kıbrıs Türkü kültürleşme süreci bakımından yüksek bir düzeye gelmiştir. Kimse şunu yadsıyamaz. Bugün Anavatanımızın öngördüğü sosyal devlet ilkesi içerisinde en çok uygulanan yapılaşmaların başında eğitimdeki bu anlayıştır. Yani 5 yaşından 17 yaşına kadar, 15 yaşa kadar eğitim zorunlu, her türlü masrafları gerek ulaşım gerek ders araç ve gereç gibi konulardaki yatırımlar bu genç Cumhuriyetin bütçesinden karşılanıyor. Eğitimde bir fırsat eşitliği bugün vardır.

Ve merkezleşme sistemi de aslında fırsat eşitliğini yaygınlaştırma politikasının doğal bir sonucudur. Ama bazı zahmetler getirecektir, bazı tedirginlikler getirecektir. Çünkü insanoğlu muhafazakârdır. Her değişime karşı bazı önce tepkilerle karşı karşıya bulunur. Ama bu arada yerel olarak basılmış bir kitabın münferit bir olay olarak, yani milyarları harcayan sosyal devlet anlayışı ile, milyarları harcayan bir devlet yapısı ve hükümet yapısı içerisinde bir kitabın ilkokullarda şu veya bu üç celpte satılmasını örnek göstererek eğitimdeki sosyal devlet anlayışımızı ve bu konudaki zorunlu eğitim ve ilköğretime karşı olan olumlu bakışımızı zedeleyecek bir unsur olarak ben görmüyorum. Hatta bu arada eğitimde ekonomik gücü yüksek olan aileleri, eğitimin daha kaliteli bir düzeye geçmesi için yardıma çağırıyorum. Bu da bir nevi katılımcılığın bir sonucudur.

Ha, eğitimde bugün en çok tartışılan konulardan bir tanesi de altını bunun da çizerek sözlerimi bitireceğim. Bugün eğitimde bir kalite krizi vardır. Bu bir gerçektir. Bunu yatsıyamıyoruz. Kıbrıs Türk eğitiminde son 10 yıldan bugüne gelen zaman dilimi içerisinde ciddi bir kalite krizi vardır ve bu kalite krizini aşmak mecburiyetindeyiz. Bunu da masaya koyup açmak mecburiyetindeyiz. Bunun için de öğretmenin ciddi bir hizmetiçi eğitimden geçirilmesi, eğitim politikasının temel amaçlarından biri olması lazımdır. Çünkü üniversite giriş imtihanlarındaki sonuçlarımız bellidir. Yarışamıyoruz. Ve bunun gerisinde en önemli sonuçlarından bir tanesi, ekonomik gelişme ile eğitimdeki gelişme arasında ters orantılı bir durum vardır. Yani eğitim plânlaması ile ekonomik plânlama arasında belirli sahalarda eksik insan gücümüz vardır. Belirli sahalarda ise, işsiz lise mezunu öğrenci sayımız vardır. Ve bugün çektiğimiz en büyük sıkıntı, liselerden mezun olup yüksek öğrenime gidemeyen gençlerimizin istihdam sorunudur. Çünkü lise mezununu lisenin amacı yüksek öğretime hazırlamaktır. Amaç bu olunca, lise çıkışlı bir öğrenci el becerisi olmayan bir öğrencidir. Belirli bilgi ile depolanmış bir öğrencidir. Bu öğrencilerimizin yarınları ne olacaktır? Örneğin son 2 yılda devletin içinde

bulunduğu ekonomik sıkıntılar dolayısıyla bu sahada gerekli istihdam olanakları yaratamadık. Ama her yıl 2 binlere aşkın mezunlar okullardan üretilmektedir. O halde yeni bir istihdam politikası, yeni bir plânlama, lise çıkışlı öğrencilere yaşama, adaptasyon konusunda talep edilen diğer sahalara yönlendirmek tahmin ederim bugünün sorunlarının ve yarının sorunlarının başı olacaktır.

Bu görüşler içerisinde biz, Öğretmenler Günü'nün tüm öğretmenlerimize esenlikler, mutluluklar getirmesini dileriz. Eğitimde ortaya çıkan tartışmalara geniş ufuklar vermek, daha ek bilgiler, görüşlerle takviye etmek, yeniden bir yapılanmanın çağdaş değerleri üzerinde tartışabilmek ve iki yıldan beri bunun tartışılmasını da ben olumsuz olarak değil, olumlu bir adım olarak görürüm. Saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; dördüncü gündem dışı konuşma istemi Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin "Genelde Narenciye Ve Özelde Yayla Köyünün Sorunları" ile ilgili istemiş olduğu gündem dışı konuşma istemidir.

İstem yazısını okur musunuz lütfen.

KATİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,

24 Kasım 1995 tarihinde gerçekleşecek olan Meclis Genel Kurulunda "Genelde Narenciye ve Özelde Yayla Köyünün Sorunları" ile ilgili gündem dışı konuşma yapma isteminde olduğumu bildirir, gereğinin yapılmasını arz ederim.

İbrahim Koreli
TKP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yıllardan beridir bu Yüce Meclis kürsüsünden ekonomimizin can damarını oluşturan narenciyenin toplumumuz bakımından yaşamsal önemini çok açık ifadelerle ve narenciyede yaşanan kaosların toplumumuz bakımından arzu edilen düzeyde çözümlenmesi yönünde yapıcı önerilerimiz olmuştur. Ne acıdır ki, yıllardan beridir gündeme getirdiğimiz bu narenciye sorunları gelmiş geçmiş hükümetler tarafından hiçbir zaman dikkate alınmamıştır. Özellikle bu yıl hükümet narenciye üreticisini geçmiş yıllardan daha da kötü bir duruma sokacak şekilde narenciye üreticisini kendi kaderine terketmiştir.

Bundan iki ay önce Türkiye'den birtakım tüccarlar gelerek devlet narenciye üreticisini yabancı sermaye karşısında koruyabilmesi ve buna uygun olarak bir taban fiyatı saptaması yönüne gitmezken, tüccarlar adeta dikensiz gül bahçesi olanağını yakalamışlar ve kendi çıkarları ve kârları doğrultusunda, yine gelen her yurttaş kendi arasında dayanışma yaparak bir fiyat taktiği ve stratejisine giderek yok pahasına narenciye üreticilerinin ürünlerini, başta limon olmak üzere ve şimdi de greypfrut ürünü olmak üzere çok düşük fiyatlarla alma yönüne gitmişlerdir. Bunun üzerine narenciye üreticileri ürünü kesme boykotuna gitmişlerdir.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Kesme boykotu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kesme boykotuna gitmişlerdir. Bunun üzerine hükümet çok gecikmeli olarak dün akşam iki aydan beri tüccarın insiyatifine bırakılan ve sadece çıkarları ve kârları dikkate alınarak saptadığı limon ürün fiyatları akşam Hükümetin bir açıklaması ile iki aydan sonra hem limon fiyatlarını hem de greypfrut fiyatlarını açıklamıştır.

Şimdi çok ucuza üreticinin elinden alınan limon fiyatlarına ilâve olarak, henüz daha hasatına başlanmayan greypfrut ürününü kapatma usulüyle yine üreticinin elinden çok ucuz fiyatlara kapatmışlardır, almışlardır. Fakat, ne kadar acıdır ki çok düşük fiyat veren tüccarın da altında, hükümet dün akşam fiyat açıklamıştır. Tüccar, üreticinin elinden greypfrutu 5 milyon, 5.5 milyon tonunu alırken ve üreticiler adeta bu tüccarın insafına terkedilirken ve üreticiler memnuniyetsizliklerini dile getirirken ve Hükümetin ve devletin üreticiyi korumak için bilinçli ve kasıtlı olarak fiyatları gecikmeli açıklamasının bilincinde olarak veya açıklama yönüne gitmemesinden dolayı üreticiler ürünü kesme boykotuna gitmişlerdir ve üreticiler tüccarın insafına terkedilirken, zayıfın yanında olması gereken devletin, tüccara karşı üreticiyi korumakla görevli olan devletin, tüccarın verdiği fiyatın da altında bir fiyat açıklaması, biraz önce verdiğim örnekte olduğu gibi, tüccar, üreticinin greypfrutunu 5 milyon, 5.5 milyon, 6 milyon bir pazarlık yapılarak açıkladığı bu fiyatlarla bu ürünü alırken, devletin 5.5, 6 milyon değil, 3 milyon 900 bin lira bir fiyat açıklaması greypfrut ürünü için üreticilerimizi hayal kırıklığına uğratmıştır. Dün akşam...

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- O ıskarta içindir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Hayır efendim.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- 6.5 milyondur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Hayır efendim. Sayın Civa bilmiyorsunuz şeyi. Dün akşam BRT ekranlarından Hükümetin resmi fiyatı açıklaması yapılmıştır ve birinci sınıf greypfrut ürününe 6.5 milyon ton, standart dışı, ıskarta dediğimiz greypfrut ürününe 3.5 milyon ton fiyat ve bir de tek fiyat olarak, yani greypfrutun ıskarta oluşuna veya olmamasına bakılmaksızın tek

kesim, tek fiyat 5 milyon olarak saptanmıştır. 5 milyon fiyatın 1 milyon 100 bini kesim fiyatıdır, kontraktör fiyatıdır, ürünün kesim maliyetidir. Dolayısıyla üreticinin tek kesim olarak ki yıllardan beri üreticinin tercihi, %80-90'lara varan, oranındaki tercihi, tek fiyat üzerinden ürününü satması olmuştur. Bu da yılların tecrübesinin getirdiği bir gerçektir. Dolayısıyla burda baz alınması gereken fiyat, Hükümetin tek fiyat olarak saptadığı 5 milyondur ki üreticinin cebine yansiyacak olan ton başına miktar, 1 milyon 100 bin lira kesim fiyatı çıktıktan sonra, 3 milyon 900 bin liradır. Tüccar ise, devletin saptadığı 3 milyon 900 bin ton başı fiyat yerine, üreticileri memnun etmeyen fakat 3 milyon 900 yerine, 5, 5.5 milyona kadar fiyat veren, fakat tekrar ediyorum, üreticiyi memnun etmeyen, maliyetlerini karşılamayan bu tüccarın fiyatlarından dolayı da boykota iten böylesi bir uygulama karşısında Hükümet çıkıyor ve tüccarın verdiği fiyatın %40 altında bir taban fiyat saptanıyor.

Bu hali ile hem üreticileri, hem bizleri ciddi ciddi kuşkulara itmektedir. Tüccar iki aydan beri narenciye piyasasında dolaşarak üreticileri memnun etmeyen 5, 5.5, 6 milyon tonu fiyatları üreticiye sunarken ve bundan memnun olmayan üreticiler boykota varacak kadar eylemlere gidebiliyorsa, nasıl oluyor da bir devlet ve devlet erkini elinde bulunduran bir hükümet, üreticiyi korumacı bir anlayış içerisinde destekleyici ve teşvik edici bir anlayış içerisinde gerçekçi, tüccarın da verdiği fiyatın üzerinde bir fiyat vermesi ve o rekabet unsurunu, o dengeyi kurması mükellefiyetini taşımak durumunda olan devletin nasıl olur da tüccarın verdiği fiyatın %40-45 oranında daha aşağıda fiyat tespit edebilmektedir? Bu...

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Çarpıtın be Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim?...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Rakamları çarpıtın. Birinci sınıfa verilen fiyatla kıyaslayacaksınız. 6,5 milyonla kıyaslıyorsunuz bu işi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Civa; benim söylediğimi çok iyi anlıyor ama ne halse özellikle son zamanlarda herşeyi böyle anlamazlıktan geliyor.

İLKÂY KÂMİL (Girne)(Yerinden) - Yeni ustalığıdır o.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Dolayısıyla benim inanmak istemediğim ama son zamanlarda inanmaya karar verdiğim Sayın Angolemlinin biraz önce söylediği hangi konularla ilgili olduğu ve hangi konularda uzman olduğu görüşüne katılma noktasına beni getirdi bu çıkışları ile. Çünkü Sayın Civa...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Matematiktir bu da be Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Matematikle bunun ilgisi yoktur Sayın Civa.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Matematiktir.

BAŞKAN - Lütfen Sayın Koreli; karşılıklı konuşmayın efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Cıva da bir narenciye üreticisidir ve...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Evet.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yıllardan beri ürününü...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Konuların içerisindeyiz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ürünü tespit edilen tek fiyat üzerinden vermektedir ve bu yıl da öyle verecektir. Yani...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Tek fiyat da 5 milyondur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tek fiyat 5 milyon verecek, vereceksiniz, dolayısıyla bana istismar etme, birinci sınıfa 6,5 milyon verildi. Çünkü üretici uygulanan iskarta politikası nedeni ile ve ihmal ettiğiniz, teşvik vermediğiniz, destek vermediğiniz, vaatlerinize, hükümet programlarınıza, yeşil kitaplarınızda ve meşaleli kitaplarınızda vaat ettiklerinize rağmen, teşvik vermediğiniz, tam tersine köstek verdiğiniz narenciyeciyi, narenciyede yaratılan güvensizlikten dolayı %30-40 oranında olan iskartasını %70-80'lere kadar çıkararak üreticiyi tek fiyat üzerinden %80-90'ının tek fiyat üzerinden vermesine neden teşkil ettiğiniz ve...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Teşvik verilecek Koreli. Teşvik verilecek, merak etme.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ve bu teşviği...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verilecek teşvik. Teşvik verilecek.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Teşvik verilmeyecek Sayın Cıva.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verilecek.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Siz yakında havayı da paralı yapacaksınız.

BAŞKAN - Sayın Koreli; lütfen efendim.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verilecek.

BAŞKAN - Sayın Civa; siz de müdahale etmeyin efendim. Lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Müdahale etmiyorum efendim.

BAŞKAN - Müsaade edin konuşmacıya. Müsaade edin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi biraz önce söylediğim gibi burada dikkate alınması gereken çok önemli bir olay vardır. Tüccarın insiyatifine, insafına terkedilen ve üreticiyi kesinlikle kurtarmayan, niçin kurtarmıyor? Çünkü Üreticiler Birliği Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı ile, Tarım Bakanlığı Müdürü ile oturdular ve maliyet hesaplaması yaptılar. Ve Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı, Tarım Bakanlığı Müdürü de bunu onaylamıştır. Greyppfruđ ürününün ton başı maliyeti 6 milyon liradır diye onaylamışlardır. Ve üreticilerin talepleri 6 milyonluk ton başı maliyeti dikkate alarak ve hayatiyetiklerini ve üretimi devam ettirebilmek için asgari 9 milyon bir fiyatın verilmesini talep etmişlerdi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCISI VEKİLİ ÖZKAN MURAT (Yerinden)- 12 milyonu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- 9 milyona razıydılar. Bak,
biliyorsunuz Sayın Murat siz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- 12 milyon istediler.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Demek ki olayla ilgili siz
de biliyorsunuz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- 12 milyon.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- 12 milyon talepleri vardı.
Maliyetler, oturuldu, ilgili bakanlık temsilcisiyle Cypfruvex
yönetim kurulu başkanıyla ve 6 milyon lira olduğunu tesbit etti-
ler ve onayladılar, maliyetin 6 milyon olduğunu. Haliyle, üreti-
min devam edilebilmesi, geliştirilip korunabilmesi için de o
maliyetin üstünde, üreticinin hayatiyetini devam ettirebilmesi
için de haliyle bir artış olması lâzım. Dolayısıyla üreticiler
12 milyonluk taleplerine karşılık, 9 milyonda anlaşabilecekleri
şeklinde düşünceleri ve yaklaşımları vardı. Fakat ne acıdır
ki, biraz önce söylediğim, tüccarın da piyasada oluşturduğu
fiyatın da altında fiyat saptadınız.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Yine altında diyor.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Evet.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Vazgeç yahu altında
değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Evet. Tüccar Sayın Cıva 5 mil-
yon, 5.5 milyona, 6 milyona kadar greypfrut ürünü almaktadır.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Yoktur öyle birşey.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Almaktadır.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla), Yoktur. 4 milyona alır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Almaktadır ve kesim parası da kendisine aittir.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Saptırma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Üreticiye net olarak anlaştıkları fiyat 5 milyonsa 5 milyon, 6'ysa 6.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Yoktur öyle fiyat.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Direkt üreticiye kesim...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Göster bize biz de verelim oraya 6 milyona.

BAŞKAN- Lütfen efendim, müdahale etmeyin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI VEKİLİ ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Çok iyi bahçeleri alırlar 5 milyona.

BAŞKAN- Sayın Koreli, sürenizi doldurdunuz, toparlayın lütfen.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Çok iyi bahçeleri alırlar 5 milyona.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Ayda yaşamayız ya. Gelirsin buraya bir sürü saptırırsın.

BAŞKAN- Müsaade edin efendim, müsaade edin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ayda yaşasaydın Sayın Civa çok şanslı olacaktın. Çünkü ayın ışığından etrafını görebileceğinden ama sen aydan da uzak yıldızlarda yaşıyorsun.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Karanlıklara gömüldü.

BAŞKAN- Sayın Koreli, lütfen toparlayın efendim, sürenizi doldurdunuz.

İBRAHİM KORELİ- Yıldızlarda yaşıyorsunuz.

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla)- Sürenizi doldurdunuz.

BAŞKAN- Sürenizi doldurdunuz, lütfen toparlayın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Şimdi, Türkiye'de, Sayın Hükümet yetkililerinin işlerine geldiği zaman, Anavatan yolcusudurlar, işlerine geldiği zaman Girne'den Anadolu'ya yol bağlarlar, işlerine gelmediği zaman Girne Anavatan yolu üzerinde bir trafik kazası geçirirler ve o işten vazgeçerler.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Sen ne yaparsın?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Yani, işlerine geldiği zaman Anavatancı, işlerine gelmedikleri zaman da Yavruvatancı.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Sen ne yaparsın? Sen, sen kendini anlat bize.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Şimdi söylemek istediğim şudur değerli arkadaşlar. Türkiye'de greyfruit fiyatları...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla), Moskova'ya bağladın yolu ha?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Türkiye'de...

BAŞKAN- Sayın Civa lütfen efendim. İhtar vereceğim size.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Türkiye'de greypfrut fiyatları bundan bir ay önce açıklanmıştır. 8 milyon ton. Şimdi bakıyoruz, Türkiye'deki üretim girdilerine. Çaylar, ırmaklar, dereler akar. Ordaki üretici suya tek bir kuruş para vermiyor. Gübre fiyatlarını sübvansiyeli olarak alıyor. Bizim kullandığımız gübre fiyatlarının yarısı maliyetleri vardır gübrede. İlâç fiyatları, bizim narenciyede kullandığımız ilâçların %60 altında ve greypfrut ürününe, tarım kirdileri bizde %125 iken, onlarda %65, yani, bizim girdi maliyetlerimizde Türkiye'deki greypfrut üreticisinin girdi maliyetleri arasında onların lehine %60 maliyet düşüşü vardır. Buna rağmen ordaki fiyatlar 8 milyon tonu, bizdeki fiyatlar 3 milyon 900 bin tonu net olarak. Türkiye'deki üretici net olarak 8 milyon ton alıyor. Bizdeki üretici 3 milyon 900 bin lira tonu alıyor. Şimdi bu haliyle, yıllardan beri söylüyoruz. Narenciye üretiminden üretici kopuyor. Bizim bu uyarılarımız, yıllardan beri yaptığımız bu uyarılar hiçbir zaman hükümetlerce dikkate alınmadı.

Ve alınmadığı içindir ki 90 bin, 100 bin dönüm olan narenciye bahçeleri kurudu kurudu, söküldü, yakıldı ve geldi, 50 binlere düştü. %90 oranında hem rekolte bakımından ve buna paralel olarak ağaç sayısı bakımından plântasyon bakımından %90 oranında bir gerileme olmuştur. Bu hali ile ülkemizin döviz gelirleri bakımından zorunlu olarak ihtiyaç duyduğu, döviz rezerverlerimizi de aşağıya çekmektedir. Bu sektörden ekmeğini kazanan, bu sektöre kaderini bağlayan on binlerce üretici yanında yüzlerce kamyoncunun, liman işçisinin, paketleme işçisinin de geleceğinin tehlike çanlarınının çaldığının bir göstergesi olarak ortada sırtıyor. Spesifik olarak yine narenciye sorunundan dolayı Yaylâ...

BAŞKAN - Sayın Koreli; 7 dakika aştınız sürenizi. Efendim, şu anda aşmış bulunuyorsunuz. Daha uzayacaksa Genel Kurulun onayına sunmak mecburiyetindeyim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan; beş dakika daha.

BAŞKAN - Peki o zamana Genel Kurulun onayına sunacağım.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Konuşsun efendim.

İLKAY KAMİL (Girne)(Yerinden) - Toparlasın efendim.

İRSEN KÜÇÜK (Lefkoşa)(Yerinden) - Toparlasın Sayın Başkan.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Konuşsun efendim.

BAŞKAN - Toparlaması için Sayın Konuşmacıyı iki defa ikaz ettim. Ancak kendi rotasında ilerlemeye devam etti o.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Beş dakika daha.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Toparlayacağız efendim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Toparlasın efendim.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Konuşsun efendim, konuşsun.

BAŞKAN - Lütfen bağlayacaksınız...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bağlayacağım.

BAŞKAN - Oylamaya sunmadan müsaade edeceğim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan; işte bizim rotamız doğru bir rota olduğu için bir türlü kaçamıyorum o yoldan. Onun için gidiyoruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
Zamanı ayarlayamadı efendim.

BAŞKAN - Divan Başkanlığının da ikazlarına uymak durumundayız.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan...

ÖZKAN MURAT (Yerinden)(Devamla) - 15 dakika da konuşun gelen hafta. Boşver.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Konuşsun bakalım nereye bağlayacak konuyu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yaylâ Köyünün yine narenciye üretimi bakımından çok ciddi sorunları vardır. Bu sorunlarını Yaylâlîliler muhtarları, azaları vasıtasıyla yaptıkları dilekçeleri aradan 3 ay, 5 ay gibi uzun bir zaman geçmesine rağmen Anayasanın 30 gün içinde vatandaşa yapılan dilekçelere cevap verme ilkesi amir kuralı da çiğnenme pahasına...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verildi cevap verildi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 3-4 ay sonra...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verildi cevap verildi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İlgili zaman geçtikten sonra verilmedi.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verildi cevap verildi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tekrar 3-4 ay sonra yeni dilekçeler yaptılar. Bu sefer muhtar ve azaları bir yana, 169 tane üretici de o dilekçeleri, sorunlarını içeren dilekçelerini ilgili Bakanlığa gönderdiler, yine Anayasanın 30 günlük süresi içerisinde cevap almadılar.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verildi cevap.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ve müracaat ettikleri 4'üncü aydan ancak ve ancak 6 ay, 6,5 ay gibi bir zaman geçtikten sonra, geçen ayın içerisinde sorununuza çözüm getirecek durumumuz sözkonusu değildir içerikli bir cevap aldılar.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verildi cevap Koreli. Yerinde de gidip konu incelendi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Şimdi bunları Sayın Meclis Başkanına sunayım. Ne zaman verdiğiniz ve ne cevap verdiğiniz de...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Köye gidildi, toplantı yapıldı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Eğer bilgi sahibi olmamışsanız...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Yerinde de incelendi, yerinde de bilgi verildi. Senin bunlardan haberin yok.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Veya bilgi alma ihtiyacını hissetmemişseniz...

BAŞKAN - Sayın Civa; müsaade edin artık efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hissetmemişseniz Sayın Civa, size de bu mesleğe de yardımcı olmuş olayım.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bu kadar da istismar olmaz efendim.

BAŞKAN - Yani bir tek siz müdahale ediyorsunuz.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bu kadar da istismar olmaz değil mi?...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)-
Bırak adamı konuşsun.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bu kadar da saptırma olmaz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yaylâ köylüleri 4/5/1995'te Tarım Bakanlığına hitaben bir yazı göndermiştir. 169 imzalı bir yazı ve narenciye sektöründe hiçbir birimde veya köyde veya noktada, uygulanmayan su ücretlerinin dört katı, bazı noktalara göre üç katı fiyat ödemektedirler. 400 bin Lira saat başı su ödemektedirler. Köy sularının, yeraltı sularının tuzlanması nedeni ile hükümeti ivedi olarak göreve çağırışlardır bu insanlarımız. Hükümet kendilerine 6 çay sonra sizin bu sorununuzu ve öneri de getirerek vatandaşlar, öneri de getirerek Lefkoşa Bölgesindeki barajlardan büyük masrafları gerektirmeyen bir projenin yapılıp da hem bölgenin sulanmasından dolayı tuzlanmayı önleyici bir tedbir olarak düşündüler, hem de 1974'te 8 bin dönüm olan narenciyelerinin şu anda 4 bin dönüme düştüğünü ve önümüzdeki bir-iki yıl içerisinde ise hepsinin heba olup gideceğini uyarısını yaparak hükümetten böylesi bir büyük masraf gerektirmeyen bir projenin finansmanını istediler.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Proje hayata geçiriliyor Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ve hükümet maalesef sorununuza çözüm bulamayız içerikli bir cevap vermekle yetindi. Bunun sonucu olarak da Yayla köylüleri üretimden bu yıl kesinlikle kopacaklardır. Tek ama tek bir üretici gidip bahçesine bakmayacaktır. Çünkü, normal dönüm başı üretim birçok ülkelerde 8-9 tondur dönüm başı, bizim ülkemizde "average" olarak 4.5 tondur ortalama dönüm başı üretim. Yayla köyünde tuzlanma nedeniyle ve hiçbir yerde olmayan dört katı su maliyetleri 400 bin lira saati su maliyetinden dolayı üreticiler zaten bahçelerine iyi bakamazlar ve dönüm başına 2.5 ton almaktadırlar. Genel ortalama dönüm başına 4.5-5 ton iken, bunların verim yönünden de %50 oranında kayıpları vardır. Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla)- Proje yakında hayata geçecektir. Müjdeyi vereyim ben sana haberin olsun.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Narenciye, büyük bir çıkmaz içerisindedir. Bunu, çok samimi ve dürüst olarak eğer bu toplumu narenciye üretiminden koparmak istiyorsanız, bu toplum için narenciye bir ihtiyaç olmaktan çıkmışsa, bunu dürüst olarak, çıkarsınız Hükümet olarak ve bunu vatandaşa söylersiniz. Biz geçmişte verdiğimiz sözleri, Hükümet Programımızda yer alan hedefleri gerçekleştirmeyeceğiz. Siz kendi yağınızla kendi ciğerinizi kavurabilecekseniz kavurunuz, biz devlet olarak sizin yanınızda değiliz, size teşvik, destek verecek değiliz. Bu üretici de kendi ekonomik geleceğini veya sosyal geleceğini ona göre ayarlamak durumundadır. Çünkü bir insandır. Orada, bu sektörde iştigal eden, ekmeğini kazanan 20 bini aşkın insan vardır. Hükümetin Anayasal görevidir. Hükümet etmenin gereğidir, devlet olmanın gereği de budur. Bu 20 bin insanımız, devleti yanında bekliyor. Eğer devlet bu insanlarımızın yanında olmayacaksa, bunu açık alınla, içtenlikle çıkar, açıklar ve o vatandaş da başına tarak arar. Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Koreli. Sayın Bakan Hükümet adına yanıt vermek istiyor musunuz? Buyurun.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Sıcak yüreğimizle her zaman üreticinin yanındayız Koreli ve yanında olmaya da devam edeceğiz.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Yanında ol da aç kal.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE DEVLET BAKANI
BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKAN MURAT- Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; son sözlerinden başlamak isterim sayın pek değerli arkadaşım Koreli'nin. Hükümet etmek, devlet etmek diyor, vatandaşın yanında yer almaktır. Doğrudur. Ama, Hükümet etmek, devleti yönetmek sadece birşeyi istemek veya arzu etmek veyahut da ideal şeyleri savunmak demek değildir. Evet, ben de bir üreticiyim ve ben de isterdim açıklayalım 10 milyon olsun greypfrut.

12 milyon olsun. Niçin olmasın? Olsun. Önemli olan bu narenciye sektörünü özellikle de geçen yılda yaşadığımız büyük ambargo nedeni ile Cypfruvex'in uğradığı ki pazarlama şirkettir Cypfruvex, sadece bir pazarlama şirketi değil, aynı zamanda işçisi ile, üreticisi ile, kamyoncusu ile, kontraktörü ile birçok alana işlevi yerine getiren ve artı değer yaratan bir şirkettir Cypfruvex Şirketi ve geçen sene büyük zararları olmuştur. Yalnız ABAD Kararından 150 milyar yalnız, sadece ve sadece ABAD Kararından 150 milyar gümrük ödenmiştir. Bunun sadece 70 milyara yakın da ek navlunu gelmiştir. Şimdi bunları niçin söylüyorsunuz? Bir kere gerçekçi olmak lâzım. Sadece buraya gelip narenciye üreticisini devlet terketti tüccara demek ve 6,5 milyon yerine 10 verseydi, 12 verseydi, 9 verseydi demek kolay. Bunu savunmak kolaydır. Tabii ki...

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Sorumsuzluktur bu aynı zamanda.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Hayır ben sorumsuzluktur demiyorum ama...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Ben söylüyorum.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Herkesin veya parti bulunduğu konum açısından veya grup kendi penceresinden bakar. Doğaldır, bir muhalefet partisinin bir milletvekili olarak, bir bölge milletvekili olarak ne diyecek?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Objektif olması lâzım.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - İşte azdır bu fiyat, terkettiniz tüccara diyecek. Peki sayın milletvekili arkadaşımız, bu Cypfruvex'in bütün hasatı yapabileceği güçte olduğuna mı inanır? Peki tüccarın gelmesini engellememiz mi gerekirdi? Geçen sene aşağı yukarı 160 bin rekolte vardı ve bunun 40 binini tüccar aldı ve 120 binini hasat etti Cypfruvex tek başına. Eğer bunun bütününü yapmış olsaydı bu 40 bin tonun ürününün parasını da gecikmeli ödeyecektik biz üreticiye. Bunu mu savunuruz? Yani

hepsini alalım, çok güzel bir fiyat verelim ama ödemeyelim veya 6 ay sonra ödeyelim, 8 ay sonra ödeyelim. Bu mu? Bence gerçekçi hareket etmek lâzım. Ve hem üreticiyi korumak, hem bu bu pazarlama şirketini hayatta tutmak gerekir ki, ilgili arkadaşımız da çok iyi bilmektedir ki, bu şirketi ayakta tutmazsak yüzlerce, hatta 800'e varan işçi de çalışır orda, yüzlerce kesim işçisi vardır, kontraktörü vardır, kamyoncusu vardır, bundan ekmek kazanır. Biz eğer hepsini alalım da hiçbirini yerine getiremeyelim veya aksak, eksik yerine getirelim ve bu kesimler de peşi sıra zarar etsin diyorsa o ayrı bir bakıştır. Şimdi...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Murat; ben öyle birşey söylemedim. Tüccar gelmesin demedim.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Bizim limon konusunda şunu söyleyelim ve...

BAŞKAN - Lütfen Sayın Koreli, lütfen efendim.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Evet, tüccar geldi, müsaade de verdik aldı, belli bir fiyat da piyasada ortaya çıktı. Bakın geçen sene birinci kesim, ikinci kesim, üçüncü kesim limonda; biz geçen sene birinci kesime 6, ikinci kesime 5, üçüncü kesime 4,5 milyon verdik. Bu sene verdiğimiz fiyat bu aşamada ki limon herkes biliyor Ocak ayına kadar sarkan uzun bir süreç izler. Limon böyle bir ayda hasat edilip, bitirilen bir ürün değildir ve 8 milyon verildi, %77 oranında bir artış. 9 verilebilirdi, 10 verilebilirdi, yani önemli olan verdiğinin tekrar karşılığını kısa sürede verdiğin fiyatın karşılığını kısa sürede üreticiye vermektir ustalık. Biliyor musunuz Cypfruvex'in gerçekten çok borçları vardır ve kredibilitesi zayıflamıştır. Kendisini kredilendirecek banka bulmakta zorluk çekmekteyiz, bu da bir gerçekliğimizdir. Yani bunu söylemek burada ayıp birşey de değildir. Bunu herkesin bilmesi lâzım ve özellikle ilgili arkadaşımızın bunu çok iyi bilmesi lâzım. Hasata nasıl girilir ve badirelerden geçirilerek finanse edilir ve şirketimiz, işçisi nasıl ödenir, üreticisi nasıl ödenir?

Onun için biraz daha gerçekçi olmakta yarar var diyorum ben. Biz dedik ki üçüncü kesimine çünkü üçüncü kesim noktasındayız limonun. 4 buçuk milyondan 8 milyon yaptık. Geçen sene 2 buçuk milyon olan sanayi tipi, yani ıskarta dediğimiz halk dilinde, 4 milyona o da %60 civarında bir şey fiyat artışı olmuştur. Doğrudur bugün tüccar vardır, greypfrutta da vardır . Bence bundan sevinmemiz lâzımdır, aksine sevinmemiz lâzım tüccar aldı ve bizim Hükümetin tabii her ne kadar da istifa etmiş bir Hükümetsek bile son güne kadar görevini yapması gerekir. Kolayı vardı, ilgilenmezdik, bu büyük bir sorumsuzluk olurdu, işte biz nasıl olsa istifa etmiş bir Hükümetiz, bu işe karışmayız ve gelecek Hükümet belirlesin derdik ve bu defa doğrudur Koreli Arkadaşın dediği, tamamen tüccarın insafına kalmış olurdu. Bunu yapmadık biz ve yine gerçekçi davrandık ve fiyatlarını belirlerken de popülist bir yaklaşımla hareket etmedik. Ben size bazı rakamlar vereceğim değerli milletvekilleri. Bunların bilinmesinde yarar vardır. Bakın 5 milyonda geçen sene birinci kesim. Bu sene 6 buçuk oldu. Sanayi tip 2 buçuktu, 3 buçuk oldu. Tek fiyat vardı, geçen sene biz bunu yaptık, geçen senenin politikasıydı. Gerçekten üretici bundan memnundur, tek fiyat olmasından, hem hasatın yapılmasındaki paniği ortadan kaldırır, hem de ıskarta oranında şüphesi olan vatandaş belli bir fiyattan ürününü verir. Şimdi ben size bazı rakamlar vereyim, ilginçliği şurdadır. Bakın ürün hariç, Mağusa teslim maliyeti nedir bilir misiniz? 1 ton greypfrutta 15 milyon. 5 milyon da ortalama koyun ürüne verdiğiniz parayı, 20 milyon. Muhtemel Mağusa teslim fiyatı 325, 330 Dolardır ton başına. Bunun karşılığı 17 milyon 275. 17 deyin ortalama, 18 deyin ton başına, 3 milyon zarar. Şimdi bu rakamlar ortada varken evet kolaydır ben de derdim , ben de savunurdum Bakanlar Kurulunda nedir 6,5milyon yahu, yapalım bunu 10 milyon, 12 milyon. Peki bilir misiniz kaç ton greypfrut alacağız biz? 40 bin tondur rekor . Diyelim ki 5 bin ton azalmıştır bu sene çünkü nisbeten biraz daha azdır ağaçlarda, 35 bin ton.

Bunun deyin ki 10 bin tonunu aldı tüccar, 25 bin tonunu Cypfruvex olarak. 20 ton olsa 3 milyon ton başına zarar, 60 milyar. 25 bin ton olsa 75 milyar yalnız 25 bin ton greypfrutta. Peki ben sorarım doğrudur devlet desteklemesi lâzım bu sektörü, buda bir destektir. Peki bunun üzerinde verdiğimiz her rakam bu milyarları artırmayacak mı? Peki bu milyarlar nereden çıkar değerli arkadaşlar? Yani havadan para mı gelir? Yok. Devlet bir cebinden çıkaracak verecek veya borçlandırarak bu şirketi bir bankadan verecek. Bilir misiniz bu fiyatların içinde finansman fiyatları yoktur. Bütün milletvekili arkadaşlarım da bilirlir ki Cypfruvex belli bir sermaye ile başlamaz ürün alımına veya hasata. Gider ve kredi alır. Kredi aldığı zaman faizlerle beraber düşündüğümüzde bu milyarlar bilirmisiniz ki ikiye katlanır. Yani biraz önce bahsettiğim 60 milyar olur 120 milyar. Bundan dolayı daha gerçekçi davranmak gerekir. Bu sene aşağı yukarı tahmin ederim ki 150 ton rekorla vardır bütün üründe. Bu rekorla bizim hedefimiz Cypfruvex'in payını açığıya doğru çekmektedir. Sebebi de şudur; hem tüccar vardır bu sene, hem de Sunzest diye bilinen ki şu anda bir İsrail firması ile anlaşmak üzere olduğumuzu da söyleyeyim ben buradan ve kısa sürede bunun da hasata gideceğini düşündüğümüzde bizim hedeflediğimiz hem Sunzest'in tam kapasite ile çalışması, hem Cypfruvex'in tam kapasite ile çalışması, hem de tüccarın devrede olması koşulu ile Cypfruvex'in payı azalacak,

gerek bu tüccarlar, gerekse Sunzest'in devreye girmesi ile de bu hasatı ben inanıyorum ki bu Hükümet olsun, başka bir Hükümet olsun, kim olursa olsun, kolaylıkla bu ürün hasat edilecek. Yani önemli bir noktadayız, bir hasatın edilmesi ve üreticinin kısa sürede ödenmesi ile karşı karşıyayız. Ben Őu demagojiyi de pek benimsemedim, onu da söyleyim. Őu anda tüccar 6 milyon veriyormuŐ bahçede üreticiye.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Gstersinler bize, biz de gidelim verelim oraya.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Efendim, biz hem ilgiliyiz bu konuda, hem de blgedeniz. Şimdi binde bir bahçeye, çok güzel bir bahçede gitmiŐ de 6 bin demiŐ bir tüccar.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Yoktur yle birşey.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Efendim, 3-3,5-4 civarındadır söyleyim ben. 3-3,5-4 ve Şunu da bilir Sayın Koreli ki...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Kendi de bilmez.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Tüccar her bahçeye girmez.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Evet.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Peki, Devlet bunu yapabilir mi? Devlet, her gelen bahçe benimdir der. Yani üreticiden bütün bahçeleri alır. Almak zorundadır. Onun için tek fiyatı 5 milyon açıklamakla bence doğrudur ki birinci sınıfa verdiğimiz fiyat biraz düşük kalmıştır. Ama tek fiyatla karŐılaŐtıđımız zaman belli bir denge kurulmuŐtur ve düŐünelim ki en ıskarta, daha doğrusu sanayi tipinde olan bahçeleri de alır Cypfruvex. Ama tüccar almaz onları. Eğer duyuyorsanız ki bir bahçeye vermiştir bir tüccar 5 milyon ton başına

emin olun çok güzide bir bahçedir, çok iyi kaliteli ürünü olan bir bahçedir. Devlet, Cypfruvex iyi kötü bakmaz hepsini alır.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Sosyal bir görevdir, farklı bir görev ifa eder.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - İşte burdadır devletin görevi bence ve görevidir Cypfruvex'in bütün hasatı yapma bana göre ve Hükümetin de görevidir Cypfruvex'in yanında tüccar olsun, başka firmalar bulunmasını sağlasın ve bu yükü yarı yarıya indirsın Cypfruvex'in sırtından. Yoksa bu Cypfruvex geçen sene bu ürünü aldı 40 bin ton eksigi ile. Milyarlarca, zarar etti. Sadece 150 milyar gümrüğe ilk defa tarihinde gümrük vermiştir, 150 milyar civarında ve aynı zamanda bazı limanlara giriş çıkış nedenlerinden de 70 milyara yakın...

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Mersin Limanına.

ÖZKAN MURAT (Devamla) - Navlun ek ödemesi yapmıştır. Teşekkür ederim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın başkan, çok kısa olarak.

BAŞKAN - Buyurun, buyurun.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bir cümle de ben söyleyeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Kusura bakmayın, lütfen.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - CTP bu Hükümette olursa...

BAŞKAN - Lütfen, lütfen kuralları bozmayın efendim lütfen.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Verecektir bunu Sayın Koreli, bunu da bilesin.

BAŞKAN - Lütfen kuralları bozmayın.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Eğer bilmezse bunu da öğrensin. CTP gösterdi kendini. CTP olmasaydı üretici dilenecekti. Bunu unutma sana söyleyim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; Sayın Murat'ı büyük bir hassasiyetle dinledim. Yalnız benim söylemediğim birtakım düşünceleri buraya getirmiştir. Ben, tüccar buraya niçin geldi, niçin ürün alır gibi bir eleştiride bulunmadım. Ben kendilerinin, bir hükümet politikaları gereği olacak, tüccarı da getirirler isterlerse tüccarı yasaklarlar. O kendilerinin bileceği bir iştir. Bu bir kendi dünya görüşlerinin veya uygulamaya çalıştıkları ekonomik politikalarının bir göstergesi olur ancak. O bizi bağlamaz ve ben tüccarın buraya gelmesine ne iyidir dedim, ne kötüdür dedim. O konu ile ilgili bir yorum yapmadım. Benim söylemeye çalıştığım şu. Tüccar bu memlekete geldi bir fiyat koydu. Üreticiler bu fiyattan memnun değildir. Memnun olmadıklarını da eylem yaparak gösterdiler. Ürünlerini kesme boykotu yaptılar ve ivedilikle devletin narenciye fiyatlarını belirlemesini, bir an önce belirlemesini ve tüccarın bu fırsatçılıktan yararlanarak üreticiyi sömürme yönüne gitmesinden kurtarılması bekleyişi içerisine girdi.

Yoksa tüccar geldi, Cypfruvex'in kapasitesi yeterli değildir tüm bu 150 bin ton rekolteyi ihraç etsin ve tüccara gereksinme duyuldu, kapıları açtınız. Açabilirsiniz, bu sizin görüşünüz, ekonomik bir görüşünüz, dünya görüşünüz olabilir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Elektriği bile...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Onun tartışmasını yapmıyorum.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Dünya görüşü ile ne alakası var? Bizim dünya görüşümüz bellidir, bilinir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yalnız ben fiyatın yetersizliğini, üreticinin ilgili birimlerle Tarım Bakanlığı ve Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı ile yaptıkları toplantılarda saptadıkları maliyet fiyatını onaylayarak, saptadıkları maliyet fiyatının altında, tüccarın da verdiği fiyatın kabullenilmeyen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI VE TARIM DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKAN VEKİLİ ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Fiks bir fiyatı yoktur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yeterli olmayan tüccarın belirlediği fiyatın da altında bir fiyat ortaya koydunuz ve bu üreticiyi koruma değil, üretimi teşvik etme değil tam tersi üretimden koparmak anlamına geldiğini vurgulamaya çalıştım ve daha da ileriye giderek şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar;hangi bilimsel verilere dayandırarak bu fiyatları saptadınız? Beri tarafta Tarım Bakanlığı ve Cypfruvex Yönetim Kurulu Başkanı oturuyor ilgili birimlerle ve üreticilerle bir maliyet hesaplaması yapıyor, onaylıyor bunu, ona ters bir fiyat açıklaması, onun çok altında da bir fiyat açıklama yapıyor ve bunu üreticiye yurtturmaya çalışıyorsunuz. Şimdi o maliyet hesaplaması bir yana, hangi bilimsel yönden bunun izahını yapabilirsiniz?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Maliyet, üretim devamlılığıdır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Enflasyon, sizin Devlet Planlama Örgütünün saptadığı rakamlar %67. %67 bize göre %100'ün üzerindedir enflasyon rakamları.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Nereye göre %100'ün üzerindedir?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Nere göre ? Vardır...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Hangi bilimsel şeye göre?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Seninkisi bilimseldir?

BAŞKAN - Lütfen efendim, lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - %100'ün üzerindedir. Siz dayandırdığınız...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Atan be Koreli, hiçbir yere dayanmaz senin söylediğin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sizin dayandırdığınız hayali verilere göre söylüyorum.

TESBİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ (Yerinden)- Hayali mi Koreli verileri?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Seninkilerdir hayali.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan..

BAŞKAN - Sayın Koreli lütfen, çok kısa açıklama istediniz, ancak açıklama hakkınızı istismar ediyorsunuz, lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim bir dakika.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Başkasından ne yardım isten, ben yardım edeyim sana.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Hükümetin, Sayın Başkan, Sayın Hükümetin işine geldiği zaman enflasyon Türkiye'den kaynaklanır diyor. Türkiye'de enflasyon %100.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Aynı mı olması lâzım yahu?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Evet Türkiye'de enflasyon %100, nasıl olur Devlet Planlama Örgütü olarak ona saygınlık, itibar göstermeniz, itibarını, saygınlığını artırmanız gereken bir Devlet Planlama Örgütünü nasıl saptırıyorsunuz gerçek dışı rakamlarla %67 olarak açıklıyorsunuz?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bilimsel.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İlk kez geçen yıl gerçekleri, doğruları yansıtacak Devlet Planlama İstatistikleri yayınladınız, bu sene çalışanlara hayat pahalılığını vermemek için bilinçli ve kastlı şekilde oyun üzerinde oyun oynadınız ve bu rakamları bilerek açığıya çektiniz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yoktur öyle bir şey, hiç öyle birşey yok.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - O rakamları bilerek açığıya çektiniz, bu rakamların doğru olduğunu bile kabul etsek ki ben reddediyorum, yanlışır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bizim olduğumuz yerde yalan yok ona göre.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Gerçek dışıdır, o doğru olarak bakul etmediğiniz rakam bile...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Neye göre?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Resmi Gazete'de çıkıyor, %67'dir. Siz narenciye üreticisine verdiğiniz artış %35'tir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - %40.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - %35'tir. %35'tir Sayın Murat, %35'tir.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - İyi yapmadın hesabı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir tarafta resmi indeks rakamları, enflasyon rakamları %67, beri tarafta verdiğiniz %35. %32.5 oranında bir hak gasbı vardır. Üretici geçen yılki satın alma gücü veya ürününün gerçek değerini artış istemese bile koruyabilmek için siz %35 yerine, %67 artış vermeniz gerekirdi. Bu birincisi.

ikincisi; enflasyona göre belirlemediğiniz satışlar Sterling ve Dolar üzerinden, ağırlıklı olarak Dolar üzerinden yapılmaktadır. Bütün bu ihracat gelirleri Dolar üzerinden yapılmaktadır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Floring Üzerinden.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Dolar'ın bir yıl içerisindeki değer artışı ne kadardır? Bakınız arkadaşlar eğer bilimsel iş yaparsanız, bu bilimsel verileri dikkate almanız gerekecek. Bu gerekiyor, bu samimiyetin ve dürüstlüğün ve hükümet etmenin ve devlet olmanın gerekleridir. Bunları bileceksiniz, saygılar sunarım.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Hayali konuşun
Koreli, hiçbir şey bilmen.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Koreli.

Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşmalar
tamamlanmıştır. Onaya ve bilgiye sunulacak hiçbir
husus olmaması nedeniyle gündemimizin sonuna gelmiş
bulunuyoruz.

Gelecek birleşim 28 Kasım 1995 Salı günü saat
10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere dağıtılmıştır.
Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 12.30

DÖNEM : III

YIL : 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
16'ncı Birleşim
24 Kasım 1995, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
 - Bu Kısımda Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.